

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/15366-32
Saksbehandler Christina Kvernevik

Utvalg	Møtedato
Fylkeseldrerådet	26.01.2026
Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder	27.01.2026
Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder	28.01.2026
Ungdommens fylkesutvalg 2026	29.01.2026
Fylkesutvalget	10.02.2026
Fylkestinget	24.02.2026

Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold - fastsettelse av planprogram

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Fylkestinget fastsetter planprogrammet for revidering av regional plan for likestilling, inkludering og mangfold (LIM-planen) etter plan – og bygningsloven § 8-3, med de endringene som er foreslått og vurdert gjennom høringsprosessen

Vedlegg

Vedlegg 2 - Forslag til planprogram for revidering av regional plan for likestilling, inkludering og mangfold

Vedlegg 3_ oppsummering av høringsinnspill med vurderinger

Sammendrag

Planprogrammet for revidering av regional plan for likestilling, inkludering og mangfold (LIM-planen) har vært på høring sommeren og høsten 2025. Det kom inn 21 høringsinnspill fra kommuner, organisasjoner, statlige aktører, næringsliv og frivillige. Innspillene viser bred støtte til planens hovedretning, men peker samtidig på viktige justeringer og kunnskapshull som må følges opp i det videre arbeidet.

De fleste høringsinstansene støtter å beholde navnet «Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold i Agder (LIM-planen)». Flertallet støtter også de fem foreslåtte plantemaene, men flere peker på behov for å tydeliggjøre tema som digitalt utenforskap, teknologiens rolle, LHBT+-tematikk, rasisme og eldreperspektivet. Det er bred enighet om at kunnskapsgrunnlaget må oppdateres, særlig knyttet til skeives levekår, kvinne- og mannsperspektiver på helse, unges holdninger til demokrati og barrierer i arbeidslivet.

Fylkeskommunedirektøren vurderer at innspillene styrker planprogrammet og gir tydelig retning for den kommende planprosessen. Planprogrammet anbefales derfor fastsatt.

Saksopplysninger

Fylkesutvalget i Agder vedtok 3. juni 2025 å sende forslag til planprogram for revidering av LIM-planen på høring og legge det ut til offentlig ettersyn. Høringsfristen ble satt til 5. oktober. Totalt kom det inn 21 høringsinnspill, hvorav åtte fra kommuner. Enkelte kommuner valgte å ikke sende inn egne innspill, men ga uttrykk for at de hadde lest og sluttet seg til forslaget. Det ble samtidig påpekt at høringsfristen, som falt sammen med høstferien, var uheldig. Dette vil tas med i vurderingen ved fremtidige høringsprosesser.

Gjennomgangen av høringsinnspillene viser at det er bred støtte til planprogrammet og til hovedretningen for revidering av LIM-planen. Samtidig peker innspillene på viktige justeringer og kunnskapshull som må følges opp i det videre arbeidet.

Vurderinger

I høringsprosessen ble det stilt tre sentrale spørsmål:

1) Planens navn:

Bør planen fortsatt hete regional plan for likestilling, inkludering og mangfold i Agder, med forkortelsen «LIM-planen»? Eller bør den ha et kortere navn, og eventuelt en annen forkortelse?

Flertallet av høringsinstansene støtter å beholde navnet. Begrunnelsen er at navnet er godt etablert og har symbolsk verdi. Enkelte foreslo kortere eller alternative navn, som «Demokratiplanen» eller «Agder for alle». Eldrerådet i Lindesnes fremhevet betydningen av forkortelsen LIM som «lim i samfunnet». Fylkeskommunedirektøren vurderer at navnet bør beholdes, men at forkortelsen kan gis en tydeligere introduksjon i kommunikasjonen om planen.

2) Plantema:

Er de fem foreslåtte temaene de som det vil være viktigst å jobbe med? Mangler det noen tema, eller er det for mange?

De fem foreslåtte temaene fikk bred støtte, men flere høringsinstanser foreslo justeringer og tillegg. Lindesnes kommune og Sørlandet sykehus HF fremhevet digitalt utenforskap som et viktig tema. Østre Agder IPR påpekte behovet for å inkludere teknologiens rolle, særlig risikoen for diskriminering gjennom kunstig intelligens og automatiserte systemer. Kristiansand kommune understreket viktigheten av å løfte frem rasisme og muslimhat som et eget punkt, og å gi LHBT+-tematikk en tydelig plass. Nasjonalforeningen for folkehelsen etterlyste et sterkere eldreperspektiv. To kommuner foreslo å redusere antall tema for å gjøre planen mer spisset og håndterbar. Fylkeskommunedirektøren vurderer at de fem hovedtemaene bør beholdes, men suppleres med underpunkter som reflekterer innspillene. På denne måten ivaretas både bredden og behovet for å tydeliggjøre særskilte utfordringer.

3) Kunnskapsgrunnlag:

Har vi nok kunnskap om likestilling, inkludering og mangfold? Hvis ikke, hvor ser dere kunnskapshull som bør tettes? Bør det forskes mer på enkelte tema?

Det er bred enighet om at kunnskapsgrunnlaget må oppdateres. Flere høringsinstanser peker på konkrete kunnskapshull, blant annet innen skeives levekår, kvinne- og mannsperspektiver på helse, unges holdninger til ytringsfrihet og demokrati, arbeidslivets rolle og teknologiens betydning. Fylkeskommunedirektøren vurderer at disse innspillene gir tydelige prioriteringer for kunnskapsinnhenting i 2026. Høringsinnspillene vil bearbeides ytterligere i forbindelse med den videre kunnskapsinnhenting. Det er satt av 500 000 kroner til dette arbeidet, finansiert gjennom inndratte næringsutviklingsmidler.

Andre innspill:

Flere høringsinstanser har gitt innspill som går utover de tre hovedspørsmålene. Grimstad kommune etterlyser økonomiske incentivordninger og lavterskelarenaer som «Agder for alle». Østregionen næringsforening uttrykker bekymring for fragmentert innsats mot utenforskap og peker på behovet for bedre koordinering, særlig mellom Nav og arbeidslivet. Dette er i tråd med [forvaltningsrevisjonen om bærekraft i Agder fylkeskommune](#), der Agder-kommunene ønsker mer støtte til det helhetlige arbeidet med levekår, inkludering og folkehelse. I forvaltningsrevisjonen etterlyser kommunene bedre samordning mellom sektorer, særlig for barn og unge, psykisk helse og skolefravall, og det etterspørres strukturelle og langsiktige tiltak fremfor kortsiktige prosjekter.

Av andre innspill til LIM-planens planprogram understreker Statsforvalteren i Agder at planen bør knyttes direkte til kommunenes planlegging og sees i sammenheng med implementeringen av FNs CRPD-konvensjon for mennesker med funksjonsnedsettelser. Studentorganisasjonen etterlyser mer informasjon via sosiale medier og digitale kanaler rettet mot unge.

Et gjennomgående tema i høringsinnspillene har vært behovet for tydeligere indikatorer og målbarhet i den reviderte LIM-planen. Flere aktører har påpekt at tidligere målsettinger har vært formulert som visjoner uten konkrete måleparametere, noe som har gjort det vanskelig å evaluere effekten av tiltakene. Det er derfor bred enighet om at den nye planen må inneholde klare mål og indikatorer som kan følges opp over tid.

FRI Agder understreker at arbeidet med indikatorer ikke må føre til lavere ambisjoner, mens Grimstad kommune peker på behovet for å konsentrere innsatsen for å gjøre evalueringen mer håndterbar. Næringsalliansen i Agder etterlyser konkrete og målbare

indikatorer som kan dokumentere resultater i arbeidslivet, og Sørlandet sykehus HF fremhever viktigheten av målbarhet som en styrke ved revisjonen.

Fylkeskommunedirektøren deler vurderingen av at tydelige indikatorer vil være avgjørende for å sikre fremdrift og resultater. Det vil bidra til å gjøre planen mer operasjonell, styrke oppfølgingen og gi et bedre grunnlag for å vurdere effekten av tiltakene.

Fylkeskommunedirektøren er positiv til de øvrige foreslåtte endringene som har kommet inn gjennom høringsprosessen. Endringene vurderes som konstruktive og relevante, og de vil samlet bidra til å styrke den videre prosessen med revideringen av LIM-planen. Ved å innarbeide justeringene og suppleringene som er foreslått, sikres det at planen blir bedre forankret, mer treffsikker og tydeligere i sin praktiske anvendelse. Dette gir et solid grunnlag for å utvikle en plan som både ivaretar bredden i likestillings- og inkluderingsarbeidet og samtidig adresserer de konkrete utfordringene som er løftet frem.

Regionplan Agder 2030

Revideringen av LIM-planen er tett knyttet til Regionplan Agder 2030. Regionplanen har klare mål om bedre levekår, likestilling, inkludering og mangfold. Særlig relevante mål i Regionplan Agder 2030 er:

- at byer, tettsteder og lokalsentre er utviklet kompakt og med kvaliteter som fremmer helse, deltakelse og trivsel. Flere har en bolig som er tilpasset sin livssituasjon (1.2).
- at private og offentlige virksomheter fremmer heltidskultur, likestilling, inkludering og mangfold (2.7)
- at alle barnehager, skoler, høyere utdanning og arbeidsliv fremmer kultur for læring, likestilling, inkludering, helse og trivsel (3.2); og
- at alle skal ha like muligheter til å delta og bidra i samfunnet, uavhengig av kjønn, etnisitet, funksjonsevne, alder, religion, livssyn, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og sosial bakgrunn. Det henvises til FN-konvensjonen om rettigheter til personer med funksjonsnedsettelse CRPD (3.5).

Barn og unge har en sentral plass i dette arbeidet, og er inkludert som en naturlig målgruppe under de ulike plantemaene. Det legges opp til medvirkning av barn og unge, blant annet gjennom involvering av ungdommenes fylkesutvalg.

Fylkeskommunedirektøren vurderer at LIM-planen skal utdype og konkretisere Regionplan Agder 2030 sine mål, og ikke etablere egne hovedmål. På denne måten sikres helhet og sammenheng i det regionale planverket.

Økonomiske konsekvenser

Fylkestinget har satt av 500 000 kroner til oppdatering av kunnskapsgrunnlaget i 2026. Midlene dekkes av inndratte næringsutviklingsmidler. I tillegg er det avsatt en million kroner til arbeid med LIM-planen.

Konklusjon

Planprogrammet har bred støtte og gir et godt grunnlag for revideringen av LIM-planen. Høringsinnspillene har styrket programmet og vil bli innarbeidet i det videre arbeidet. Fylkeskommunedirektøren anbefaler at fylkestinget fastsetter planprogrammet med de endringene som er foreslått etter høringen.

Kristiansand, 08.01.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Kristin Andersen Tofte
fylkesdirektør for næring, plan og kultur.